

1:2-8 Gd finds us in Egypt

1. Rashi to Shir haShirim 1:2

זה השיר אומרת בפיה בגלותה ובאלמנותה מי יתן וישקני המלך שלמ' מנשיקות פיהו כמו מאז לפי שיש מקומות שנושקין על גב היד ועל הכתף אך אני מתאוה ושוקקת להיותו נוהג עמי כמנהג הראשון כחתן אל כלה פה אל פה:

She speaks this song in her mouth in her exile and widowhood. "Would that King Solomon would kiss me of the kisses of his mouth, as He once did." Because in some places they kiss on the back of the hand or the shoulder, but I desire and yearn that He should act with me as He did in the beginning, like a groom to a bride, mouth to mouth.

2. Rashi to Shir haShirim 1:3

"עלמות אהבוך" - בא יתרו לקול השמועה ונתגייר, אף רחב הזונה אמרה (יהושע ב) "כי שמענו את אשר הוביש וגו'" וע"י כן (שם /יהושע ב') "כי ד' אלקיכם הוא אלקים בשמים וגו'."

"The young women loved you" – Yitro came when he heard and converted. And Rachav the *zonah* also said, "For we heard how He dried up... For Hashem your Gd is Gd in the Heavens, etc."

3. Rashi to Shir haShirim 1:4

משכני אחרוך נרוצה - אני שמעתי משלוחיך רמז שאמרת למשכני ואני אמרתי אחרוך נרוצה להיות לך לאשה:

"Draw me, I will run after you" – I heard from Your agents the hint when You said to draw me, and I said, "I will run after You" to be Your bride.

2:7 Warning to the nations

4. Rashi to Shir haShirim 2:7

השבעתי אתכם - אתם האומות:

בצבאות או באילות - שתהיו הפקר ומאכל כצבאים ואיילי:

אם תעירו ואם תעוררו את האהבה - שביני לדודי לשנותה ולהחליפה ולבקש ממני להתפתות אחרים: עד שתחפץ - בכל עוד שהיא תקועה בלבי והוא חפץ בי:

"I have made you swear" – the nations

"By the deer and the harts" – You will be abandoned, food like the deer and the harts.

"If you will arouse and if you will awaken the love" – that is between me and my Beloved, to change it and to switch it and to try to seduce me to follow you.

"While she desires" – While it is still embedded in my heart, and He desires me.

5. Talmud, Ketuvot 111a

ג' שבועות הללו למה אחת שלא יעלו ישראל בחומה ואחת שהשביע הקב"ה את ישראל שלא ימרדו באומות העולם ואחת שהשביע הקב"ה את העובדי כוכבים שלא ישתעבדו בהן בישראל יותר מדאי

What is the purpose of these three oaths? That the Jews should not ascend as a wall, that the Jews should not rebel against the nations, and that the nations should not overly oppress the Jews.

2:8-4:1 Journey to Eretz Yisrael

6. Rashi to Shir haShirim 2:8-17

חוזר המשורר על הראשונות כאדם שקצר דבריו וחוזר ואומר "לא אמרתי לפניכם ראשית הדברים." הוא התחיל ואמר "הביאני המלך חדריו" ולא סיפר היאך... ועכשיו חוזר ואומר משיכה זו שאמרתי... היתה נואש הייתי אומרת לגאולה עד תם ארבע מאות שנה שנאמרו בין הבתרים:

קול דודי הנה זה בא - לפני הקץ כמדלג על ההרים ומקפץ בגבעות:

כי הנה הסתיו עבר - אלו ארבע מאות שנה דלגתים למנותם משנולד יצחק:

יונתי בחגוי הסלע - זה נאמר על אותה שעה שרדף פרעה אחריהם והשיגם חונים על הים...

אחזו לנו שעלים - שמע הקב"ה את קולם צוה את הים ושטפם. זהו "אחזו לנו השועלים" הללו, הקטני עם הגדולים שאף הקטנים היו מחבלים את הכרמים...

עד שיפוח היום - מוסב למקרא של מעלה הימנו "דודי לי ואני לו" עד זמן שגרם העון ושזפתני השמש כחום היום וגבר השרב:

The poet returns to the earlier part, like one who abbreviates his words and returns, saying, "I haven't [even] told you the beginnings." He began, "The King brought me to His rooms" and he did not say how... And now he returns and says: This "drawing" which I talked about... She was hopeless, saying that redemption would not be until the completion of the 400 years told [to Avraham] between the parts.

"The voice of my Beloved is coming" – Before the end, as though leaping over mountains and jumping over hills.

"Behold, autumn has passed" – These are the 400 years; I skipped them, counting them from when Yitzchak was born.

"My dove, in the cleft in the rock" – This is said about that hour when Pharaoh pursued them and caught them camped at the sea...

"Hold for us the foxes [small foxes, that damage the vineyard]" – Gd heard their voice, and commanded the sea to drown [the Egyptians]. This is "Hold for us these foxes," the small with the great, for even the small damaged the vineyard...

"Until the day blows away" – Refers to the preceding verse, "My Beloved is for me and I am for Him" until sin causes [otherwise], and the sun tanned me in the heat of the day and the heat became powerful.

7. Rashi to Shir haShirim 3:1-3:5

על משכבי בלילות - בצר לי שישבתי אפילה כל שלשים ושמנה שנה שהיו ישראל נזופים:
מצאוני השומרים - משה ואהרן:

כמעט שעברתי מהם - קרוב לפרישתם ממני לסוף ארבעים שנה:

אחזתיו ולא ארפנו - לא נתתי לו רפיון עד שהביאותיו אל משכן שילה בשביל כל זאת שעשה לי:

"On my bed at night" – When I was in pain, sitting in the dark all through the 38 years when the Jews were banished.

"The guards found me" – Moshe and Aharon.

"I had almost passed from them" – Close to when they left me, at the end of forty years.

"I held Him and I did not release Him" – I did not release Him until I brought Him to the Mishkan in Shiloh because of all He did for me.

8. Rashi to Shir haShirim 3:6-4:6

מי זאת עלה מן המדבר - כשהייתי מהלכת במדבר והיה עמוד האש והענן הולכים לפני והורגים נחשים ועקרבים ושורפין הקוצים והברקנים לעשות הדרך מישור והיה הענן והעשן עולין ורואין אותן האומות ומתמיהות על גדולתי ואומרות "מי זאת?"...

הנה מטתו שלשלמה - אהל מועד והארון שהיו נושאים במדבר:

אפריון עשה לו - זה אהל מועד שנקבע במשכן שילה. עשה לו אפריון - חופת כתר לכבוד:
עד שיפוח היום - שחטאו לפני בימי חפני ופינחס:

"Who is this who ascends from the wilderness" – When I travelled through the wilderness, and the pillar of fire and cloud walked before me, killing snakes and scorpions and burning thorns and nettles to make the path smooth, and the cloud and the smoke ascended, and those nations saw and were shocked at my greatness, saying, "Who is this?"...

"Behold, Solomon's bed" – The Tent of Meeting and the Ark they carried in the wilderness.

"He made for Himself an *apiryon*" – This is the Tent of Meeting established in the Mishkan in Shiloh. He made for Himself an *apiryon*, a crowning canopy of honour.

"Until the day blows away" – For they sinned before Me in the days of Chofni and Pinchas.

5:1-8 Failure during the first Beit haMikdash lead to Exile

9. Rashi to Shir haShirim 5:1-8

אכלו רעים - באהל מועד אהרן ובניו ובית עולמים הכהנים כולם:

שתו ושכרו דודים - אלו ישראל אוכלי בשר זבח השלמים שהקריבו לחנוכת המזבח:

אני ישנה - כשהייתי שלווה ושקטת בבית ראשון נואשת מעבוד הקב"ה כישנה ונרדמת:

ולבי ער - הקב"ה, שהוא צור לבבי וחלקי, ער לשמרני ולהטיב לי:

קול דודי דופק - משרה שכניתו על הנביאים ומזהיר על ידיהם השכם ושלוח (ד"ה ב לו:טו):

פשטתי את כתנתי - כלומר כבר למדתי לעצמי דרכים אחרים לא אוכל לשוב אליך עוד..

שלח ידו - והראה נקמתו בימי אחז והביא עליו חיל מלך ארם (ד"ה ב כח)...

מצאני השומרים - נבוכדנאצר וחיללותיו:

השבעתי אתכם - האומות אנשי נבוכדנאצר שראיתם בחנניה מישאל ועזריה מוסרים עצמם לכבשן האש ואת דניאל לגוב אריות על עסקי התפלה ואת דורו של מרדכי בימי המן:

"Eat, friends" – In the Tent of Meeting, Aharon and his sons. And in the Eternal House, all of the kohanim.

"Drink and become intoxicated, beloved ones" – Israel, eating the flesh of *shelamim* sacrifices brought to dedicate the altar.

"I am sleeping" – When I was tranquil and silent in the first Beit haMikdash, I abandoned hope of serving Gd, like one who sleeps.

"And my heart is awake" – Gd, the Rock of my heart and my portion, is awake to guard me and benefit me.

"The voice my Beloved knocks" – He rests His Shechinah on the prophets, and warns via them, rising early and sending.

"I removed my tunic" – Meaning, I have already taught myself other ways, I cannot return to You again...

"Sent forth His Hand" – Showed His vengeance in the time of Achaz, bringing upon him the forces of the king of Aram...

"The guards found me" – Nevuchadnezzar and his armies.

"I have made you swear" – The nations, Nevuchadnezzar's men. You saw Chananiah, Mishael and Azaryah giving themselves to the fiery furnace, and Daniel to the lions' den because of prayer, and the generation of Mordechai in the time of Haman.

10. Midrash, Shir haShirim Rabbah 5:1 [2]

אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה, "רבש"ע! אני ישנה מן המצות, ולבי ער לגמילות חסדים. אני ישנה מן הצדקות, ולבי ער לעשותן. אני ישנה מן הקרבנות, ולבי ער לקריאת שמע ותפלה. אני ישנה מבית המקדש ולבי ער לבתי כנסיות ובתי מדרשות. אני ישנה מן הקץ, ולבי ער לגאולה. אני ישנה מן הגאולה, ולבו של הקב"ה ער לגאלני."

Israel said before Gd: Master of the Universe! I am sleeping from the mitzvot, but my heart is awake for acts of generosity. I am sleeping from [these] *tzedakot*, but my heart is awake to practice them. I am sleeping from korbanot, but my heart is awake for Shema and the Amidah. I am sleeping from the Beit haMikdash, but my heart is awake for the synagogues and study halls. I am sleeping from the end, but my heart is awake for redemption. I am sleeping from redemption, but Gd's heart is awake to redeem me.

6:1-12 The second Beit haMikdash

11. Rashi to Shir haShirim 6:2

דודי ירד לגנו - צוה לנו לבנות היכלו והיה שם עמנו:

"My beloved descended to his garden" – He instructed us to build His sanctuary, and He was with us there.

12. Rashi to Shir haShirim 6:10-12

ממקום הגבוה לנמוך קרויה "השקפה", כך בית המקדש גבוה מכל ארצות:

כמו שחר – הולך ומאיר מעט מעט כך היו ישראל בבית שני. בתחלה זרובבל פחת יהודה ולא מלך והיו משועבדים לפרס וליון ואחר כך נצחום בית חשמונאי ונעשו מלכים:

לא ידעתי – כנסת ישראל מתאוונת: לא ידעתי להזהר מן החטא שאעמוד בכבודי בגדולתי, ונכשלתי בשנאת חנם ומחלוקת שגבר במלכי בית חשמונאי הורקנוס ואריסטובלוס, עד שהיה מביא אחד מהם את מלכות רומי וקבל מידו המלוכה ונעשה לו עבד.

[Gazing] from a lofty place to a low one is called *hashkafah*, so the Beit haMikdash is higher than all other lands.

"Like dawn" – Gradually illuminating, so Israel were in the second Beit haMikdash. At first Zerubavel, *pacha* of Judea and not a king, and they served Persia and Greece. Later, the Chashmonaim defeated them, and became kings.

"I did not know" – Israel grieves: I did not know [how] to be careful of sin, to remain in my honour and greatness, and I stumbled in pointless hatred and strife which arose among the Chashmonai kings, Hyrcanus and Aristobulus, until one of them brought in the Roman Empire and received the throne from them and became their servant.

8:1-14 Nostalgia for Hashem in our exile

13. Rashi to Shir haShirim 8:1-4

מי יתנך כאח לי - שתבוא לנחמני כדרך שעשה יוסף לאחיו שגמלהו רעה ונאמר בו (בראשית נ') "וינחם אותם:"

השבעתי אתכם - עכשו כנסת ישראל מסבבת דבורה כלפי האומות. אף על פי שאני קובלת ומתאוונת, דודי מחזיק בידי והוא לי למשען בגלותי לפיכך השבעתי אתכם:

מה תעירו ומה תעוררו - כי לא יועיל לכם:

"Would that You would be like a brother to me" – to come comfort me as Yosef did for his brothers after they had mistreated him, as it says, "And he comforted them."

"I have made you swear" – Now Israel turns her words to the nations. Even though I complain and grieve, my Beloved holds my hand and is my support in my exile. Therefore, I have made you swear.

"Why would you arouse and why would you awaken" – For it would not help you.

14. Rashi to Shir haShirim 8:14

ברח דודי - מן הגולה הזאת ופדנו מביניהם:

ודמה לך לצבי - למהר הגאולה והשרה שכינתך על הרי בשמים הוא הר המוריה ובית המקדש שיבנה במהרה בימינו אמן:

"Flee, my Beloved" – from this exile, and redeem us from among them.

"And resemble a deer" – To hasten the redemption, and make Your Shechinah rest upon mountains of spices, which is Mount Moriah, and the Beit haMikdash, may it be built soon in our days, Amen.

The Approach of Rabbi Avraham Ibn Ezra

15. Ibn Ezra, Introduction to Shir haShirim

ובו סוד סתום וחתום כי החל מימי אברהם אבינו עד ימות המשיח. וכן כתב בשירת האזינו "בהנחל עליון גוים" החל מן דור הפלגה עד שוב ישראל מהגלות אחר מלחמת גוג ומגוג.

ואל תתמה בעבור שהמשיל כנסת ישראל לכלה והמקום דודה, כי כן דרך הנביאים: ישעיה אמר... יחזקאל אמר... הושע אמר... ובספר תהלות... וחלילה חלילה להיות שיר השירים בדברי חשק כי אם על דרך משל.

And in it is a secret, closed and sealed, for it begins from the time of Avraham Avinu [and continues] until the time of Mashiach. And so He wrote in the song of Haazinu, "From the time the Highest One assigned to nation," starting from the generation of the dispersion, until Israel returns from the exile after the war of Gog and Magog.

And don't be surprised that it compares Israel to a bride, and Gd to her beloved, for such is the way of the prophets. Yeshayahu... Yechezkel... Hosheia... Tehillim... Gd-forbid and Gd-forbid, for Shir haShirim to be a romance! But it is strictly allegory.

16. Ibn Ezra, Introduction to Shir haShirim

ואחר שהעיד הפסוק שנראה המקום לשלמה פעמים (מלכים א' י"ט) מה תימה יש בו שיתנבא על דבר עתיד כי ברוח הקדש דיבר זה הספר. וכן תמצא באספ המשוור והימן שחברו שירות ברוח הקדש שנקראו נביאים וחוזים.

Sine the text testifies that Gd appeared to Solomon twice, why would it be shocking that he would prophesy about the future? For this book speaks with Divine inspiration. And so you find of Asaph the singer and Heiman that they composed poems with Divine inspiration, and they were called prophets and seers.

17. Ibn Ezra to Shir haShirim 1:2

החל מאברהם שהוא העיקר ו"נשיקות הפה" הם התורה והמצוות כאשר כתוב "עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרת מצותי חקותי ותורתי. (בראשית כו:ה)"

It begins with Avraham, who is the essence. And the "kisses of the mouth" are the Torah and mitzvot, as it is written, "Because Avraham listened to My voice, and he guarded My preserves - My mitzvot, My statutes, my Torot."

18. Ibn Ezra, Introduction to Shir haShirim

ודע כי "בנות ירושלים" השתבשו בו אנשים רבים אחר שכנסת ישראל היא המדברת מה ענין בנות ירושלים? יש אומרים כי שתיים הנה, אחת בשמים ואחרת בארץ תחתיה כנגדה, וענין "בנות ירושלים" המלאכים של מעלה. ואחרים אמרו שהם אומות העולם כטעם "ונתתי אתהן לך לבנות. (יחזקאל טז:סא)" והנכון בעיני שהמשל הוא על אשה המדברת עם נפשה ותשיב אמריה לה (שופטים ה:כט) כאילו תאמר עם מחשבותיה, והן בנות ירושלים.

And know that many have been confused about the "daughters of Jerusalem". Israel is speaking, so what are "daughters of Jerusalem"? Some say there are two – one in Heaven and one on Earth below opposite her, and "daughters of Jerusalem" are the *malachim* above. And others say these are the nations of the world, like "I will make them daughters." It appears correct in my eyes that the parable is about a woman speaking to herself, and responding with her own statements, as though conversing with her own thoughts, and these are the daughters of Jerusalem.